

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ» В 5–9 КЛАСАХ ЗА НОВОЮ РЕДАКЦІЄЮ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Вивчення предмета «Трудове навчання» у 5–9 класах з 2011 року здійснюється учнями за новою навчальною програмою з трудового навчання.

Метою нашого дослідження є розглянути особливості вивчення предмету «Трудове навчання» за новою редакцією нової навчальної програми.

Навчальна програма з трудового навчання побудована за модульною системою. Вона складається з 3 інваріантних, варіантних та базового модулів. Реалізація знань та застосування вмінь на практиці відбувається через виконання навчальних та творчих проєктів.

Значний внесок у розробку теоретичних і практичних питань методики трудового навчання зробили П. Блонський, М. Гончаров, О. Калашников, С. Шабалов та ін. Вивченню підходів до визначення змісту трудового навчання присвячені роботи С. Батищева, В. Сидоренка, Д. Тхоржевського, О. Коберника, Г. Терещука.

Реалізуючи завдання нової програми вчитель повинен не стільки контролювати вивчення і відтворення учнем певних знань і відповідних вмінь, а допомагати і підтримувати їх у процесі засвоєння і застосування нових знань на практиці з урахуванням їх особистих здібностей та природних нахилів. Відповідно до цього змінюються традиційні підходи до змісту освіти, і зокрема, в трудовому навчанні учнів.

Трудове навчання – загальноосвітній предмет, який становить основу предметного наповнення освітньої галузі «Технологія». Головною метою трудового навчання є формування технологічно грамотної особистості, підготовленої до життя і активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного, інформаційного суспільства. Досягнення цієї мети забезпечується змістом трудового навчання, який розроблено відповідно до Державних стандартів освітньої галузі «Технологія» [1]. «Технологія» – це освітня галузь, в основі якої лежить предметно – перетворювальна діяльність людини в матеріальному світі, спрямована для розкриття й розвитку в учнів здібностей. В основі державного стандарту лежить технологічна освіта. Як результат здобуття технологічної освіти є формування технологічної культури учнів [2, с. 8–10].

В свою чергу на наш погляд реалізація змісту навчальної програми повинна забезпечувати розв'язання певних завдань: формування знань і вмінь, практичних навичок для творчої діяльності; формування культури поведінки з різноманітними засобами праці; ознайомлення учнів з місцем і роллю інформаційно – комунікаційних технологій; створення умов для вибору професії з урахуванням власних здібностей, уподобань та інтересів.

Для успішного виконання завдань оновленого варіанту навчальної програми з трудового навчання є використання сучасних методів навчання. Як свідчить аналіз

літературних джерел, такі вчені як О. М. Коберник, В. К. Сидоренко, Г. В. Терещук великого значення надають використанню інтерактивних методик навчання [3, 6].

Особлива цінність інтерактивного навчання в тому, що учні навчаються ефективній роботі в колективі. Отже, інтерактивне навчання – це перш за все діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія вчителя та учня. Під час проведення лабораторно – практичних робіт з методики трудового навчання на парах ми імітували навчальний процес загальноосвітніх закладів. Проводимо уроки трудового навчання, використовуючи основні правила інтерактивного навчання: не бійся висловитись; ми всі – партнери; обговорюємо сказане, а не людину; обдумав, сформулював, висловив; кажи чітко, ясно, красиво; наводь тільки обґрунтовані докази; важлива кожна роль. Основними формами навчальної діяльності є парна (учень – педагог, учень – учень), фронтальна (учитель навчає групу чи підгрупу класу), групова, індивідуальна [4, 16].

Отже, реалізація нової редакції навчальної програми з трудового навчання для 5–9 класів потребує готовності вчителя вміти використовувати проектну технологію та сучасні методи навчання.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт освітньої галузі «Технологія».
2. Концепція технологічної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів України // Трудова підготовка в закладах освіти. – № 6. – 2010. – С. 8–10.
3. Пометун О. І. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : «А.С.К.», 2004. – 192 с.
4. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: Навч.-метод. посібник / За заг. ред О. М. Коберника, Г. В. Терещука. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 212 с.
5. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід. Навчальний посібник / За заг. ред О. М. Коберника, В. К. Сидоренка. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
6. Коберник О. Дидактичні основи сучасного уроку трудового навчання// Трудова підготовка в закладах освіти. – 2003. – № 2. – С. 2–5.
7. Макаренко Л. Розширюємо можливості уроку // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – № 1. – С. 7–10.
8. Данькова І. Трудове навчання як засіб формування естетичного смаку. // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. – № 2. – С. 11–13.